

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
96/17. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2017. szeptember 13.

A C-111/16. sz. ügyben hozott ítélet
Giorgio Fidenato és társai

A tagállamok a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozóan nem fogadhatnak el sürgősségi intézkedéseket, amennyiben az egészségre vagy a környezetre veszélyt jelentő komoly kockázat fennállása nem nyilvánvaló

1998-ban¹ a Bizottság engedélyezte a MON 810 típusú kukorica forgalomba hozatalát. Határozatában a Bizottság a tudományos hatóság szakvéleményére hivatkozott, amely szerint nincs ok azt feltételezni, hogy a termék forgalomba hozatala bármiféle káros hatást gyakorolna az emberi egészségre vagy a környezetre.

2013-ban az olasz kormány sürgősségi intézkedés meghozatalát kérte a Bizottságtól annak érdekében, hogy tiltsa meg a MON 810 típusú kukorica termesztését, tekintettel két olasz kutatóintézet új tudományos tanulmányára. Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által kiadott tudományos vélemény alapján a Bizottság megállapította, hogy egyetlen új tudományos bizonyíték sem igazolhatja a kért sürgősségi intézkedéseket és nem érvénytelenítheti a MON 810 típusú kukorica biztonságosságára vonatkozóan korábban tett megállapításait. Ennek ellenére az olasz kormány 2013-ban a MON 810 típusú kukorica olasz területen történő termesztését megtiltó rendeletet fogadott el.

2014-ben Giorgio Fidenato és más személyek ellen a MON 810 típusú kukorica e rendeletet sértő termesztése miatt büntetőeljárás indult.

E személyek ellen indított büntetőeljárás keretében a Tribunale di Udine (udinei bíróság, Olaszország) többek azt kérdezi a Bíróságtól, hogy az élelmiszerekre vonatkozóan hozhatók-e sürgősségi intézkedések az elővigyázatosság elve alapján. Ezen elv szerint a tagállamok sürgősségi intézkedéseket fogadhatnak el az emberi egészségre veszélyt jelentő olyan kockázatok megelőzése érdekében, amelyek a tudományos megítélés körüli bizonytalanság miatt még nem teljesen azonosítottak vagy értelmezettek.

A mai napon hozott ítéletében a Bíróság először is emlékeztet, hogy mind az uniós élelmiszerjog², mind a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó uniós jogszabályok³ arra irányulnak, hogy biztosítsák **az** emberi **egészség** és a fogyasztói érdekek

¹ A 90/220/EGK tanácsi irányelvnek megfelelően, a genetikailag módosított kukorica (Zea mays L. MON 810 vonal) forgalomba hozataláról szóló, 1998. április 22-i bizottsági határozat (HL 1998. L 131., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás: 3. fejezet, 23. kötet, 77. o.).

² Az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2002. L 31., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás: 15. fejezet, 6. kötet, 463. o.; helyesbítések: HL 2014. L 327., 9. o.; HL 2016. L 11., 5. o.). E rendelet „Az elővigyázatosság elve” címet viselő 7. cikke lehetővé teszi a tagállamoknak sürgősségi intézkedések elfogadását „azokban az esetekben, ahol az egészségkárosító hatások lehetősége [bebizonyosodott], de a helyzet tudományos megítélése még bizonytalan”.

³ A géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2003. L 268., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás: 13. fejezet, 32. kötet, 432. o.). A 34. cikk lehetővé teszi a tagállamoknak sürgősségi intézkedések elfogadását „ha nyilvánvaló, hogy [...] [engedélyezett géntechnológiával módosított] termékek minden bizonnyal komoly kockázatot jelentenek az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre”.

magas szintű védelmét, a belső piac hatékony működésének egyidejű biztosítása mellett, amelynek alapvető szempontja a biztonságos és egészséges élelmiszerek és takarmányok **szabad mozgása**.

Ennek keretében a Bíróság megállapítja, hogy **ha nem nyilvánvaló, hogy a géntechnológiával módosított termékek minden bizonnyal komoly kockázatot jelentenek** az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, akkor **sem a Bizottság, sem pedig a tagállamok nem fogadhatnak el** olyan **sürgősségi intézkedéseket**, mint a MON 810 típusú kukorica termesztésének megtiltása.

A Bíróság hangsúlyozza, hogy **az elővigyázatosság elve**, amely egy bizonyos kockázat fennállásával kapcsolatban tudományos bizonytalanságot feltételez, **nem elegendő az ilyen intézkedések elfogadásához**. Bár ezen elv általában indokolhatja az élelmiszerek körében ideiglenes kockázatkezelési intézkedések elfogadását, nem teszi lehetővé **a géntechnológiával módosított élelmiszerekre vonatkozó** rendelkezések – különösen azok lazításával történő – mellőzését vagy módosítását, mivel e termékek forgalomba hozataluk előtt már átestek egy teljes tudományos értékelésen.

Egyébiránt a Bíróság megjegyzi, hogy **egy tagállam**, ha hivatalosan tájékoztatta a Bizottságot sürgősségi intézkedések meghozatalának szükségességéről és a Bizottság semmilyen intézkedést nem hozott, **ilyen intézkedéseket hozhat nemzeti szinten**. **Továbbá egy tagállam ezen intézkedések hatályát mindaddig fenntarthatja vagy meghosszabbíthatja, amíg a Bizottság nem dönt** azok meghosszabbításáról, módosításáról vagy visszavonásáról. E körülmények között a nemzeti bíróságok rendelkeznek hatáskörrel az érintett intézkedések jogszerűségének értékelésére.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106